

Bransch och högskolor i gemensam workshop om ingenjörskraft

- **Det är viktigt att vi synliggör de utmaningar som finns och försöker placera dem på den politiska agendan. Just nu är behovet av utbildade ingenjörer inom VA-sektorn stort och vi behöver hjälpas åt för att lösa det.**

Det berättar Daniel Hellström, utvecklingsledare på Svenskt Vatten. Tillsammans med temagruppen Vatten & Miljö inom Sveriges Bygguniversitet arrangerade de, med stöd av branschorganisationen Varim, en workshop med fokus på universitetsutbildning inom vattenområdet. Medverkande var representanter från de tekniska högskolorna, kommunerna, konsult- och entreprenadvärlden.

- Det var en mycket bra dag, konstaterar Elin Steinberg, tillförordnad generalsekreterare på Varim. Inom VA-branschen har vi stora behov av utbildad och kunnig arbetskraft. Och det är alltid bra att söka gemensamma lösningar och lära av varandra. Ingen vinner på att vi slåss om arbetskraften!

Brist på ingenjörer

Under senare år har ett antal frågor kring kompetensförsörjning och framtida inriktning vad gäller utbildning inom vattenområdet väckts både inom akademien och branschen.

- Vi är oroliga för att branschen inte kan rekrytera kvalificerade ingenjörer i framtiden, förklarar Daniel. Därför är det viktigt att vi träffar högskolorna och informerar om våra behov, samtidigt som vi hör hur de lägger upp sin utbildning och vilket utbud som finns.
- En undersökning vi har låtit göra visar på ett behov av att nyrekrytera cirka 100 ingenjörer/år inom den kommunala sektorn. Då tillkommer ju konsulter och den privata sektorn.

På workshoppen deltog representanter från Chalmers, KTH, LTH och LTU tillsammans med anställda på kommunala VA-bolag, konsulter och entreprenörer. Högskolorna redogjorde för sina satsningar och på vilket sätt de försökte svara upp mot branschens behov. Magnus Larson från LTH pekade på svårigheter med föryngring och en allt äldre lärarkår på högskolan.

- Det är svårt att rekrytera unga lärare och få pengarna att räcka. För att undervisa måste man också forska, pengar från forskningsanslagen får alltså bekosta undervisningen, konstaterar Magnus. Och det är inte hållbart i längden.

Bild 1 från grupparbetet. Fotograf: Kristina Ros

Slutsatser

Efter de avslutande grupparbeten framträdde några sanningar klart. För det första är utbildningen kraftigt underfinansierad, vilket gör det svårt att tillsätta de lärartjänster som behövs. För det andra finns det en tröghet i systemet som begränsar möjligheterna att skapa något nytt, utan att knuffa ut befintliga kurser, och för det tredje behövs bättre samordning mellan lärosätena.

Anna Yman från Sweco Environment konstaterade att företaget rekryterade ca 170 civilingenjörer per år. Eftersom konsultföretagen ofta är den första arbetsplatsen lär de upp många nyutexaminerade som sedan byter jobb efter ett antal år. Rörligheten är alltså stor, men behovet av nyrekrytering växer även det.

- Digitaliseringen av processer leder inte till färre jobb och arbetstillfällen, som vi kanske trodde tidigare, säger hon. I stället får vi möjlighet att dyka längre in i frågeställningarna och ta reda på mer. Så behovet av kompetens ökar ständigt.

Bild 2 från grupparbetet. Fotograf: Ursula

Obligatorisk praktik?

På Luleå Tekniska Universitet ingår fortfarande praktik som ett viktigt inslag i utbildningen. Huruvida den bör bli obligatorisk på alla utbildningar var en central fråga som diskuterades under mötet. I det sammanhanget är det viktigt att VA-organisationerna kan tillhandahålla plats för praktiska övningar och möjlighet för företag att bidra med försöksutrustning för olika övningsmoment inom utbildningen samt relevanta praktikplatser.

Generellt efterfrågades bättre samordning mellan lärosätena för att nyttja tillgängliga resurser för laborierverksamhet och praktiska övningar på ett effektivare sätt. Det behövs även en starkare samverkan mellan lärosätena samt VA-organisationer och företag i den region där lärosätena i huvudsak verkar.

Skrivet av Ursula Forner